

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quomodo nuncij mittendi, qui neque se epistolas ferre ferant, nec in eis
reperiri possint. Cap. VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

Quomodo nunciij mittendi, qui neque se epistolas ferre
 sciant, nec in eis reperiri possint.

CAP. VIII.

FVIT & alia imperscrutabilis techna maiorum no-
 strorum, barbarico astu excogitata, cuius Herodo-
 tus sub persona Histiaei authoris meminit, Is imperan-
 te Dario in terra Asia, non ignobili loco natus, quum in
 Perfide apud Regem ageret, & Aristagoræ, ut ab eo de-
 ficeret, vellet furtiuo scripto nunciare, veritus ne, si non
 accuratè nuncium misisset, res prodita maximum sibi
 periculum afferret, huiusmodi astum comminiscitur.
 Seruo suo diu oculorū agritudine laboranti, capillum
 ex capite, tanquam medicari voluisset, deradit, & eius
 capiti atramento leui literarum formas impressit, qui-
 bus id ipsum, quod nūciare in animum induxerat, scri-
 ptum erat: secum deinde donec capilli renascerentur,
 domi retinet, quod ubi factum est, illum ad Aristago-
 ram dimisit, iubens, quum ad eum venisset, illum ad-
 moneret, ut quemadmodum ille nuper fecerat, sibi ca-
 put deraderet: seruus quum Miletum ad Aristagoram
 venisset, domini iussus memor, Aristagoræ rem signifi-
 cat, ille rem frustra non fore, ut erat, ratus, commissum
 exequitur, sic nuncium percepit. Hæc prisca commenta
 ad mittendos nuncios adiuuenerunt, sed neque illud
 satis tutum esse potest, ut derasis capillis capiti inscri-
 bantur literæ, siquidem sudore, cui caput est obnoxium,
 facile possunt aboleri. Quod si acu etiam cutis perfor-
 tur, ne hoc quidem satis ad suspicionem sufficiet, si is,
 qui inscriptionē gerit, intercipitur: tum enim diligen-
 tissima sit inquisitio, metus & necessitas vigilantia præ-
 stant, nec prius satis sibi factum putant, quam cuncta
 penitus, quibus veritas eruatur, exquisierint. Nunc pol-
 licitationibus quæruntur illicita, nunc minis terror in-
 curitur, quod si hæc parū profint, supplicij, & tormen-
 tis res agitur, at si ne hoc quidem prodest, ne interim li-
 teræ furtim perferantur, nō solum caligæ & soleæ per-
 quin solent, vestes eximi, & futuræ dissolui, sed ne a vi-
 sceribus quidem perferutandis abstinetur, tantum ab-
 est, ut illi ab inquisitione intactum caput relinquunt.

Sed nos possumus epistolas mittere, & scribere loco etiam, ut nō possit ab alijs, nisi ijs, quibus literæ destinantur, intelligi, & qui eas fert ad quamcunq; distantia, & si nuncius in via comprehesus fuerit, & interrogatus per tormenta, nil possit fateri, quia nihil ei penitus constat, & epistola semper manebit occulta. Nec tempus, aut itineris labor characteres abolebit, nec refert, si lator per mare, flumina transeat, pluuijs, aut ab ipso sudore aboleri. Quanti id referat Principibus cogitandū relinquitur, quum ij præcipue necesse habeant, qui obsessis amicis aliqua nunciare velint, quum plerunque ex vno nuncio victoria pendeat ciuitatis, vel exercitus. Sed priuscorū inuētio partim bona partim mala fuit, literas capiti impresserunt, quas ipse legere nō poterat, nec aqua, aut sudore abluī poterant, quia impressæ erant capiti, & capillorum excretionē erant incōspiciuæ. Et ut nesciret nuncius quid capiti inscriberetur, occasionem ceperūt, quod oculis laboraret remedium aliquod facere, quod ei salutem laturū esset, ne consciū doli redderent. Sed dulus haud securus videtur, poterat enim aliquid doli suspectus capillos deradere, & fraudem detegere. Præterea si cito nūcius esset mittendus, quomodo fieri poterat, ut per mensem dum capilli exerescerēt, expectandum esset, & quum puncturis literæ imprimerentur, quomodo ex dolore fraudis conscius non reddebatur? Sed videamus quomodo poterat Histiazus

Literas capiti indelebiles facere.

Cutem vulnerando acu punctim, aut nouacula cutem aperiendo, iniecto combustæ colophonix puluere, ita enim solemus mancipijs dominorum suorum literas faciebiles indelebiles imprimere, quæ tempore virides apparent. Fiunt &

Literæ intercutaneæ, & indelebiles membro quouis.

Sic cito expedit. Cantharides naturalis dici curriculo valida aqua, vel citius auri separationis madeant, inde graphio, vel apto stylo in summa cute brachij, vel alterius membri characteres effigiabis, læsa humore caro inflatas

inflatas surgit in vesiculas, exulceraturque, sic acris vestigia aquæ vi albas cicatrices perpetuo emarginat æuo, & nunquam euanescentibus literis membrum insignitur. Et id melius Histiaï secreto, nam & sub capillis legi nõ possunt, quum albæ & lacteæ conspiciantur. At si velimus vt non perpetuo inhæreant, sed per aliquos dies immorètur, multis modis efficiemus. Aqua fortis si argentum, vel æs exederit, & eo literas in cute exarabis, per multos dies conspiciæ erunt. Eodem modo eueniet mellis oleo. Docebimus tandem

Quomodo quis literas ferat indelebiles, & inconspicias, quas non ferre sciat, & visibiles quum opus fuerit.

Id eueniet si dorso tabellarij literæ describantur, quod ipse ignoret, idque præstabimus, somnifero aliquo, vt ipse profundo detineatur somno, dum scribantur, & resiccentur: somniferis liber scetet, resiccatae literæ penitus inconspiciæ fiunt. Quod etiam antiquis notum fuit, Ouidius:

Cauerit hoc custos, pro charta conscia tergum

Præbeat, inque suo corpore verba ferat.

Sed videamus num aliquo liquore scribi possit super carnes, vt per aquas fluminum tranando, pluuijs, & sudore indelebiles persistant, & mox inspargendo puluerem, aut liquorem literæ fiant conspiciæ. Fit in dorso scriptura, quæ per loturam cuiusdã humoris duntaxat visibilis, quã penetrare nemo poterit, nisi qui secretum penitus cognouerit. Vitriolo aqua dissoluto vbi scriptũ fit, ex decocto gallarum fit visibilis. Si acuat, penetrabit cutem, & fient indelebiles literæ, vt possumus eius oleo. Sol ammoniacus cum calce, siue sapone ceruleum colorem inducit. Si lithargyrj oleo detergantur, lacteæ videbuntur, cum vitæ aqua, vel eius compare aceto distillato, & aqua salis.

Quomodo characteres fieri possint, qui constitutis diebus è papyro euanescent. CAP. IX.

Tentabimus inuestigare quomodo literæ in papyro, vel alijs locis fiant, quæ statis diebus eualescant.